

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

ברכה לשנה החדשה

לקראת השנה החדשה נוהגים לכתוב 'פדיון-נפש' ולבקש שנה טובה ומתוקה. כותבים את השם הפרטי המלא ושם האם ומציינים את המשאלות. רצוי לקבל קודם-לכן החלטה טובה בענייני תורה ומצוות. לאחר מכן מניחים את המכתב באחד מספריו של הרבי מליובאוויטש, ולשגרר לצינון הקדוש (מס' הפקס': 001-718-7234444).

זינוק ברשת חב"ד

השבוע נפתחה שנת הלימודים, ומהנתונים עולה כי רשת החינוך של חב"ד, רשת אהלי יוסף-יצחק ליובאוויטש, רושמת השנה זינוק חד. מספר התלמידים הלומדים בבתי-הספר היסודיים (תלמודי-תורה ובתי-ספר ממלכתיים-דתיים) של חב"ד עלה השנה בשמונה אחוזים (!), והמספר הכולל של התלמידים מגיע ל-10900. על אלה יש להוסיף אלפי ילדים הלומדים בגני חב"ד ברחבי הארץ. רבים מהתלמידים באים מבתי-שבהם עדיין אין שומרים תורה ומצוות, ובכל-זאת ההורים מעוניינים להעניק לילדיהם חינוך יהודי ברוח חסידות חב"ד. טל' 03-9606889.

'דבר בעתו' תשס"ז

לוח-השנה הפופולרי של הרב מרדכי גנוט, 'דבר בעתו', מופיע זו השנה ה-23. בלוח המידע הדרוש לכל יום: שיעורים יומיים, הלכות, מנהגים, זמנים, קורות העיתים, מידע אסטרונומי ועוד. בלוח החדש 1430 עמודים, ונלווה לו לוח זמני היום לערי ישראל וח"ל. הפצה: טל' 057-3133833.

היום הרת עולם

תקליטור ובו קטעי חזנות מתפילות ראש-השנה בנוסח יהודי תימן, מפי הרב שלום טובי, ששימש חזן ארבעים שנה ברמת-גן. טל' 054-3050975.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
7:02	7:39	7:16	6:54
7:59	8:38	8:08	7:48

פיקס-אבות השבוע: פרקים ה-1

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

אצלי לא הכול בסדר

האדם אינו אוהב להרגיש אשם, לבקש סליחה, להתנצל. אנחנו אוהבים להיות צודקים, גאים, לא חייבים דבר לאיש. ובדיוק אל הנקודה הזאת מכוונת אמירת הסליחות

הסליחות. הנכונות לבוא לסליחות, להרגיש שאני לא בסדר, להודות שיש לי על מה לבקש מחילה - היא עצמה מורידה במידה מסויימת את רוח הגאווה וגסות-הרוח, ומעניקה מימד מסויים של זוך נפשי.

תכונת 'השמח בחלקו' היא נפלאה בכל הקשור לעולם החומר. ככל שאדם שמח יותר במה שיש לו ואינו שואף לאגור עוד כסף ונכסים - כן גדל אושרו. זה גם העושר האמיתי ("איזהו עשיר? השמח בחלקו"). אך בכל הקשור לנכסים רוחניים - תורה, מעשים טובים, מידות טובות - כאן תכונת 'השמח בחלקו' היא תכונה גרועה מאוד. בעולם הרוח, העדר שביעות-רצון ושאפתנות מתמדת - הן התכונות הנכונות והראויות. בלעדיהן קופא האדם על שמריו, אינו מתקדם, וממילא נסוג.

בעולם הרוח אין דבר מסוכן משיעות-רצון עצמית. זה המתכון הבטוח לאובדן היוזמה והחיות. התורה מציבה לפנינו רף גבוה כל-כך של שאיפות ויעדים, שלעולם לא נוכל להיות מרוצים. ככל שאנו מתקדמים בחיי הרוח, אנו אמורים להבין ולהרגיש עד כמה עודנו רחוקים מן השלמות ומהזדככות רוחנית אמיתית.

אפשר לעשות יותר

כאשר שנה מתקרבת לסיומה, עוברת תחושת חרדה בלב: מה קורה אצלי? שנה עברה ומה הספקתי? יושב היהודי בפינתו, עורך את חשבון השנה שחלפה, ומגיע למסקנה שאפשר היה לעשות הרבה-הרבה יותר. ואם אפשר היה - צריך היה. ואם צריך היה - יכולים לבוא בדרישה ובתביעה: למה לא עשית כפי הכוחות שניתנו לך?

זו הדרך שבה יהודי מתכוון לראש-השנה, ולאחר הכנה כזאת הוא נכנס ליום-הדין בנפש נקייה יותר ומתוך החלטות תקיפות להשתנות ולהתנהג אחרת בשנה החדשה. כל זה מלווה בביטחון כי הקב"ה אכן מקבל את תשובתנו ומעניק לכל אחד ואחת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, שנת הגאולה האמיתית והשלמה, על-ידי משיח-צדקנו.

השאיפה האנושית המקובלת היא שהאדם יהיה מסופק ויחוש שביעות-רצון. אם הוא אינו שבע-רצון מעצמו, זו הוכחה שעדיין לא הגיע אל השלמות. אולי חסר לו כסף או שעדיין לא השיג את מכונית חלומותיו. אם הוא חש חוסר סיפוק, אולי עליו לצאת לחופשה או לפנות יותר זמן לתחביבים. היעדרה של שביעות-הרצון נתפסת כתקלה, שהרי השאיפה היא שהאדם יהיה מרוצה מעצמו.

גישתה של היהדות הפוכה לגמרי: אסור לאדם להיות שבע-רצון מעצמו. כשאדם חש שהוא 'בסדר', זו ההוכחה הטובה ביותר כי הוא רחוק מאוד מלהיות 'בסדר'. אם הוא מרגיש שלם עם עצמו, מסופק ומרוצה, זה תמרור האזהרה הגדול ביותר המתריע מפני התנוונות רוחנית. וכפתגמו הידוע של הרבי מקוצק: לב שלם הוא שבור, ולב שבור הוא שלם.

לבוא בלבבות שבורים

כיום בכלל מצאו שיטה מקורית להתמודד עם הקול הפנימי הקורא לנו להשתפר, להתקדם, לתקן את דרכינו. התפיסה החדשה אומרת שצריך להשתיק את קול המצפון. אל תתנצל, אל תניח לעצמך להרגיש רע, אל תקשיב לתחושה הפנימית המנווטת אותך לתיקון עצמי. אם התחשק לך לעשות דבר-מה - זה הדבר הנכון. אם רצונך לבזבז את זמנך לבטלה - אל תחוס על הזמן שאבד. זרום, חיה את הרגע.

אכן, האדם אינו אוהב להרגיש אשם, לבקש סליחה, להתנצל. אנחנו אוהבים להיות צודקים, גאים, לא חייבים דבר לאיש. גם אם שגיגנו, אנו נוטים לשכנע את עצמנו שבעצם לא נורא, ובכלל, לא צריך לחוש נקיפות מצפון יותר מדי.

ובדיוק אל הנקודה הזאת מכוונת אמירת הסליחות. אנחנו, האנשים הגאים והקופים, עומדים פתאום בראש מורכן ובלבבות שבורים ופותחים את אמירת הסליחות בהצהרה: "לך ה' הצדקה ולנו בושת-הפנים". בדומיית הליל אנו נאלצים להודות: "לא בחסד ולא במעשים באנו לפניך, כדלים וכרשים דפקנו דלתיך".

יש מידה רבה של היטהרות בעצם אמירת

הקב"ה משתעשע בכל יהודי

שהרי אני ציוותיו לפרנס את משפחתו – ובכל זאת ראו איך הוא מתנהג! הקב"ה מתפאר אפוא לפני המלאכים במעשיו הטובים של יהודי.

יוקר של יהודי

כאן רואים את היוקר של כל יהודי אצל הקב"ה. גם מי שנמצא בדרגה של "חוטב עציץ ושואב מימין" הוא יהודי, שהרי בכל זאת התגיייר וקיבל עליו עול תורה ומצוות. עצם העובדה שהוא חייב במצוות מעידה על הקשר הפנימי והעמוק שלו עם הקב"ה בכבודו ובעצמו, שהלוא זה עניינה של מצווה, היוצרת 'צוותא' בין יהודי לקב"ה.

מי שיתבונן בדברים לא יזדקק לקבלת-עול ואפילו לא להבנה רוחנית מיוחדת, כדי לחוש את מעלתו של כל יהודי. אפילו הנפש הבהמית של יהודי מבינה שהיהודי השני, תהיה דרגתו אשר תהיה, יקר מאוד בעיני הקב"ה, וממילא אין שום קושי להתאחד עמו, ועד לדרגת "לאחדים כאחד".

(תורת מנחם כרך כג, עמ' 288)

היושב ומתעמק ב'תוספות' סבוך. בתוך כך ניגש אליו בנו הקטן ואומר לו איזו 'חכמה'. הלמדן מתפעל מה'חכמה' ומפסיק מלימודו כדי שיוכל ליהנות ממנה.

המשיך הבעש"ט: גם הקב"ה עסוק כביכול במעמקי התורה, כמו שאמרו חז"ל: "שלוש שעות הראשונות הקב"ה יושב ועוסק בתורה". אבל כאשר יהודי עושה דבר טוב, הקב"ה מפסיק כביכול מעיסוקיו כדי להתבונן ב'חכמת' בנו, עם ישראל.

התשובה למלאכים

וסיים הבעש"ט: כאשר הודיע הקב"ה למלאכים על רצונו לברוא את האדם, טענו המלאכים "מה אנוש כי תזכרנו". הראה להם הקב"ה כיצד היהודי טרוד כל היום בטרדות הפרנסה, ובכל זאת מניח את כל עסקיו ורץ להתפלל מנחה בבית הכנסת ושומע שיעור תורה.

אמר הקב"ה למלאכים: אתם, מלאכים, אין לכם שום טרדות, ואילו האדם 'יִרְחִימֶם על צווארו',

שבת שלפני ראש-השנה קוראים את הפסוק "אתם ניצבים היום כולכם". מסביר הבעש"ט, ש"היום" הוא ראש-השנה, ועל-ידי שכל בני-ישראל עומדים באחדות, "כולכם" – הם "ניצבים" וזוכים בדיון.

האחדות הזאת אינה פשוטה. בהמשך הפסוקים מפורטים הסוגים המגוונים הקיימים בעם-ישראל, מ"ראשיתם שבטיכם" ועד "חוטב עציץ ושואב מימין". האחרונים מוזכרים בפסוק אחרי הגרים, משום שאין מדובר בסתם בעלי-מקצוע. חוטבי העצים ושואבי המים היו הכנענים שבאו להתגיייר בימי משה, "ונתנם משה חוטבי עצים ושואבי מים", והיו אסורים לבוא בקהל. איך תיתכן אפוא אחדות שלמה בינם ובין "ראשיתכם"?

מפסיק מעיסוקיו

העניין יובן על-פי סיפור מעשה שהיה בבעש"ט. פעם אחת הגיע ליישוב ודיבר לפני התושבים על אהבת-ישראל. המשיל להם הבעש"ט משל מיהודי תלמיד-חכם עצום, בקי בש"ס ובמפרשיו,

מן המעיין ראש-השנה | מאת הרב אליעזר ברוד

בשלושת הדברים הבאים: הידור במצוות-עשה, זחירות ממצוות לא-תעשה, ותוספת הנהגה טובה.

אמרת השבוע

יהי-רצון של רועה

רבי משה-לייב מסאסוב יצא לערוך גלות ונדד בעיירות ישראל. פעם אחת, כשהלך בין ההרים, שמע קול מתוק של אמירת תהילים. הלך בעקבות הקול וראה רועה-צאן יהודי אומר תהילים במתיקות רבה. כשסיים קרא: "יהי רצון מלפניך, ריבון העולמים, שכשם שאני רועה באמונה את צאני, כך תרעה אתה באמונה את צאנך ישראל".

אמר לו הצדיק, שיש בסוף התהילים תפילת 'יהי רצון' מיוחדת, ובה נוהגים לסיים את אמירת התהילים. אמר הרועה שמעתה יקרא את הנוסח המודפס.

לא הספיק הצדיק להתרחק, שמע בת-קול מכרזת ואומרת: "חזור ואמור לרועה להוסיף לסיים את אמירת התהילים שלו ב'יהי רצון' שלו, החשוב בעיני ה' כתהילות דוד בן-ישי".

לעשות עכשיו. ענה לו אביו: בערב ראש-השנה צריכים כל היום לומר תהילים, לעשות תשובה על הדברים הלא-טובים שעשו במהלך השנה שעברה, כדי שלקראת ערבית של ראש-השנה יהיה האדם נקי וזך מכל ההרגלים הלא-טובים של השנה שעברה.

עבודת הערב

הרבי הרש"ב מליובאוויטש היה מאריך מאוד בתפילת ערבית לבילה הראשון של ראש-השנה. תפילתו ארכה לא פחות משלוש או ארבע שעות. בסעודת החג היה מקצר מאוד, ואת קריאת שמע שעל המיטה היה קורא במשך ארבע שעות.

פתיחת הלבבות

"תקיעת שופר חכמה ואינה מלאכה" (ראש-השנה כט). בתקיעת שופר התקיעה אינה העיקר, אלא העיקר הוא ה'חכמה' – לפתוח את הלבבות ולעורר את השומעים לתשובה.

(רבי בונם מפסיסחה)

החלטה להוסיף

הרבי הרי"צ מליובאוויטש כותב: בכל שנה בראש-השנה צריך אדם לקבל עליו להוסיף

זכות שיברון הלב

רבי אלימלך מליז'נסק היה מתאנח ואומר: באילו פנים אבוא לפני המקום ביום הדין, הלוא עברות רבות עברתי. והיה מחשב ומונה אותן בפרוטרוט, כדרכו בקודש. בסוף אמר: אם-כן, שיברון ליבי הוא שיעמוד לי ביום הדין.

צריך לתקן

בראש-חודש אלול עמד רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב ליד החלון. עבר שם סנדלר אחד ופנה אל הצדיק: "האם אין לך דבר-מה הטעון תיקון?". ישב הצדיק על הקרקע ובכה בכייה גדולה ואמר: אוי לי ואבוי לנפשי, יום הדין ממשמש ובא ועדיין לא תיקנתי את עצמי.

ראש מתוק

אדמו"ר הזקן אמר: כשלומדים ומתפללים בכוונה בששת ימי השבוע – השבת נעימה. כשעוברים את חודש אלול וימי הסליחות כראוי – או-יז ראש-השנה הוא ראש מתוק של השנה.

מה עושים

שנה אחת, בערב ראש-השנה, שאל הרבי הרי"צ מליובאוויטש את אביו, הרבי הרש"ב, מה צריכים

התרת עגונות

הפתעה גדולה ציפתה לחסיד עם התקרבו לעיירה ליובאוויטש: ליד חלפה עגלה רתומה לסוסים ובה הרבי עצמו, המהר"ש (רבי שמואל). בגלל מצב בריאותו הורו לו הרופאים לצאת לעיתים קרובות לטיול באוויר הצח סביב העיירה.

כשראה הרבי את החסיד, הזמינו לנסוע עמו, והחסיד נענה ברצון. הוא חש כי זו הזדמנות פז לבקש ברכה עבור מכרים הזקוקים לישועה.

הוא נזכר במשרתת העובדת בביתו. בעלה גויס למלחמה בין רוסיה לטורקיה (ב'1877) ומאז לא נודעו עקבותיו, והאישה נותרה עגונה. היא ביקשה מאוד להזכירה לפני הרבי.

פנה החסיד אל הרבי וסיפר את סיפורו של האישה האומללה. נענה הרבי: "אבי (ה'צמח'צדק)", כוחו היה יפה בדברים כאלה. אני איני יודע כלום. אך אספר לך סיפור שקרה אצל אבא".

והרבי החל לספר:

לאימי הייתה קרובת משפחה שבעלה עזב אותה. באין לה מושיע באה האישה לביתנו, ואימא לקחה אותה לעוזרת-בית. ביקשה האישה את אימי שתבקש מאבי, הרבי, עליה.

אימי ביקשה כמה פעמים, ואבי לא השיב. פעם אחת, לפני הימים הנוראים, הפצירה אימי מאוד ואמרה: "אם אין אתה יכול לעזור לאנשים, אמור להם שיפסיקו מלבוא אליך. ואם אתה עוזר לכולם, מדוע אינך יכול לעזור לקרובת משפחתנו?". לבסוף הבטיח לה אבי, שבמהלך החגים יראה מה לעשות.

באחד מימי עשרת-ימי-תשובה הורה הרבי לגבאי שכאשר יגיע לכאן החוכר ממחוז אורשה, כדרכו בחול-המועד סוכות, יורה לו להיכנס אליו מיד.

החוכר הופיע כמצופה והתייצב לפני הרבי. אמר לו הרבי: "בקשה לי אליך. קח מכתב זה ומסור אותו ליהודי ושמו חיילקל, המתגורר כעשרים מילין מבינתך. אך עליך לצאת לדרך מיד".

החוכר נדהם. הלוא הוא טרח ועשה דרך ארוכה כדי לשהות במחיצת הרבי עד אחרי שמחת-תורה, והנה הרבי שולחו בחזרה. אך נאמנים עליו דברי הרבי וקיבל עליו את השליחות.

קודם צאתו מהחדר, חזר הרבי ואמר: "זכור ואל תשכח את שליחותך". "חס ושלום", הספיק החסיד להשיב, "ודאי אקיים אותה כראוי".

חבריו, ששמעו על ההוראה המיוחדת, עודדוהו באמירת "לחיים" באומרם, כי זכות גדולה היא לו לקיים את שליחות הרבי.

זה היה ערב הושענא-רבה. החוכר יצא לדרך במרכבתו, עם משרתו הנוכרי. לא הרחיקו בנסיעה וגשם עז ניתך עליהם, גשם בלתי-פוסק שליווה אותם

עד הגיעם לביתו של החוכר. היהודי ומשרתו ירדו מן העגלה רטובים עד לשד עצמותיהם, החליפו את בגדיהם, והחוכר עלה להתחמם ליד התנור. לא עברה שעה קלה והמשרת נכנס והודיע שאחד הסוסים מת. "נו, יהיה כפרתי", השיב החוכר. עבר עוד זמן, והמשרת נכנס שוב להודיע כי גם הסוס

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

תשובה לצדיקים

הזהר (חלק ג, קנגב) אומר שמישיח צדקנו יחזיר את הצדיקים בתשובה: "משיח אתא לאתבא צדיקייא בתיבתא" (=המשיח בא להשיב את הצדיקים בתשובה). לכאורה יש כאן סתירה פנימית – אם הם צדיקים, מדוע עליהם לעשות תשובה; ואם יש להם חטאים ועוונות, שעליהם יידרשו לשוב בתשובה, איך אנו קוראים להם צדיקים?

ברור שאין הכוונה לומר כי הצדיקים יידרשו בבוא המשיח לשוב בתשובה על חטאים ועוונות. אם התורה קוראת להם צדיקים, פשיטא שהם אכן צדיקים גמורים, בלי חטא ועוון. החזרת הצדיקים בתשובה פירושה, שבביאת המשיח יזכו גם הצדיקים במעלתם של בעלי-תשובה, ובכך ישיגו את שתי השלמות – גם השלמות של צדיקים וגם השלמות של בעלי-תשובה.

מעלת בעלי-תשובה

בעבודתם של הצדיקים יש יתרון גדול וחשוב, שלכן נדרש כל יהודי להיות צדיק ולא לחטוא – יתרון הדרך הישרה. צדיק הוא יהודי ההולך בדרך ה' ואינו סוטה ממנה. זה יהודי שכל חייו קודש לה', לתורתו ולעבודתו. זה יהודי שמעולם לא זז מתחום הקדושה. זה יהודי שמגלם באישיותו ובמעשיו את רצון ה' – כך רוצה הקב"ה שיהודי יתנהג.

לעומתו, גם לבעל-התשובה יתרון גדול ומיוחד, ולכן נאמר: "במקום שבעלי-תשובה עומדים, אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד שם". מעלתם של בעלי-התשובה היא, שהם הופכים את החושך לאור. דווקא משום שסרו מדרך הישר וסטו לדרכים עקלקלות, הרי כשהם שבים לעבודת ה', בכך הם מוכיחים שהאמת האלוקית פורצת גם מתוך החושך עצמו. ויתרון נוסף – בעלי-התשובה, שהיו רחוקים מאוד ה', צימאונם לדבוק בה' חזק ועצום הרבה יותר מצימאונם של הצדיקים. צימאון זה ממלא אותם אהבה עצומה לקב"ה, עד שמחמתה גם זדונותיהם בעבר נהפכים לזכויות.

רק המשיח יכול

אך איך יכולים הצדיקים לזכות במעלתם של בעלי-התשובה? הלוא הם לא סרו מעולם מדרך הישר, וממילא אין בהם אותו צימאון עצום ואהבה עצומה לה', שיש לבעלי-התשובה.

מוסבר על כך, שגם הצדיקים נדרשים לעורר בעצמם בחינה של תשובה. אין זו תשובה על חטאים, אלא תשובה במובן של התעלות למדרגות נעלות לאין-ערוך. הצדיקים צריכים להגיע להכרה, שכל עבודתם עד כה הייתה בדרגה נמוכה ביותר לעומת עוצם ההתקשרות והדבקות הנדרשת מול אין-סופיותו של האור האלוקי, ועל-ידי כך יתעורר בהם צימאון עצום, בדומת צימאונם של בעלי-התשובה.

אולם גם כשהצדיקים אכן עוסקים בעבודת התשובה, ומגיעים לתחושה של תשובה וצימאון לה', עדיין אין צימאונם ותשובתם מגיעים לדרגת התשובה של בעלי-תשובה כפשוטם של דברים. בכל-זאת הללו היו בתוך הרע ממש, וממילא צימאונם ודבקותם גדולים לאין-ערוך מהצימאון שצדיקים יכולים לעורר בנפשם על-ידי התבוננות ומחשבה בגדולת ה'.

וכאן בא תפקידו של המלך המשיח. הוא שיעלה וירומם את הצדיקים למעלת בעלי-תשובה ממש. כאשר הוא יפקח את עיניהם לראות את הגילוי האלוקי העצום של תקופת הגאולה, יחושו אז הצדיקים כבעלי-תשובה ממש. כל עבודתם עד כה תיראה לפניהם כאין וכאפס מול עוצמת האמת האלוקית, והם יחושו צורך לעשות תשובה ממש, על שלא עבדו את ה' כראוי. ואז יגיעו גם הצדיקים למעלת בעלי-התשובה, ובכך יתחברו שתי השלמות הללו (ראה ליקוטי-תורה דברים צבב; שיר-השירים גב; ועוד).

השני מת. הצטער החוכר אך לא ייחס לכך משמעות. כאשר שב המשרת בבהלה לספר שהרחיים עלו באש, נזכר פתאום האיש במכתבו של הרבי, וצעק: "אוי לי, המכתב של הרבי!".

"עתה מבין הנני מדוע באו עליי הצרות הללו", אמר החוכר. "מעלתי בשליחותי וכמעט שכחתי". מיד ציווה את משרתו לקחת סוס חדש, למהר לעיירה הסמוכה ולמסור את המכתב לחיילקל.

למכתבו של הרבי צירף החוכר מכתב משלו, ובו הוא מזהיר את חיילקל לקיים את דברי הרבי בדיוק, כי הוא-עצמו כבר נכווה כאשר לא קיים את שליחותו מיד.

חיילקל, שהיה בעל מטחנה, קיבל את מכתבו של הרבי בהתרגשות. במכתב ביקשו הרבי לשלוח אליו עוד היום את הטוחן שמועסק אצלו בטחנה. שלח חיילקל לקרוא לטוחן, וכשהלה הגיע, סיפר לו על בקשת הרבי.

הטוחן, שהיה איש פשוט, סירב לנסוע. "מה יש לי אצל הרבי, ומה רוצה הרבי ממני?", אמר. אך בעל הטחנה ציווה עליו לנסוע, ואיים לפטרו ממשרתו אם לא יציית להוראה. האיש נסע ליובאוויטש והגיע בהושענא-רבה.

מיד כשנכנס תפסו הרבי ואמר: "איש צעיר, מדוע עזבת את אשתך כבר שלוש שנים?!" האיש נבהל וענה בשפה רפה: "רבי, אין לי במה לפרנס אותה".

"אכתוב לבעל המטחנה שיוסיף לך על משכורתך ותוכלו לחיות שניכם ברווח", ענה לו הרבי.

"רבי, היא מרשעת!", ניסה האיש לטעון.

"למה אתה אומר כך, כי לא הכינה לך ארוחה טובה?!" הגיב הרבי. "תן לה יותר כסף בעבור הקניית בשוק, ואז ודאי תכין לך ארוחה טובה.

"בוא-נא עמי", ציווה הרבי. הפגישו עם אשתו, ואמר: "הנה אשתך קח ולך, ומעתה תחיו כדת משה וישראל בשלום". ואכן, חזרו שניהם לביתם וחיו בשלום ובאהבה.

"מבין אתה?", סיים המהר"ש את סיפורו לחסיד, "זאת יכול היה אבי לעשות, אני לא".

"ובכן, מה אומר לאישה המסכנה?", הפציר החסיד.

"שיכתבו למטה הצבא הראשי בפטרבורג, לחקור מה עלה בגורלו של בעלה", ענה הרבי.

כך עשו, ולאחר זמן נתקבלה תשובה רשמית, שהאיש מת במלחמה. המסמך הזה נתקבל לפני הדיינים שדנו את דין העגונה. הם פטרו אותה מכבלי העיגון והתירו להינשא.

(ה'צמח-צדק', השלישי לושלת נשיאי חב"ד, נולד בערב ראש-השנה תקמ"ט).

שאלו את רבי חיים מצאנז איך עושים תשובה. אמר: אדם אחד תעה ביער ופגש שם אדם. שאל אותו: "איך יוצאים מכאן?". השיב השני: "איך יוצאים אינני יודע, אבל בדרך שבה הלכתי – אל תלך"

פתגם חסידי

זעקת ה'אשמורות' בכותל המערבי

שמירת המסורת

אריה ממשיך מסורת שהתחיל אביו המנוח, הרב שלמה סיאני. "באותן שנים", הוא מספר, "חשו רבני זוקני תימן שהדור הצעיר מאבד את דרך האבות. עולם הישיבות טרם התפתח, מוסדות תימניים לא היו קיימים כלל, והייתה הידרדרות רוחנית גדולה. הוחלט לארגן מניין סליחות בכותל, על-פי נוסח בני תימן, ביום חמישי בלילה. באותם ימים ההגעה לכותל לא הייתה פשוטה, ואבא ארגן הסעות ומימן אותן. לאחר התפילה היה מחלק עוגות ועוגיות, ומשלם לכל מי שהגיע במונית את דמי הנסיעה.

"הדור הצעיר אכן בא, ואבא עודד בחורים צעירים לעבור לפני התיבה וללמוד את הנעימות. כך שימר את הנוסח, המנהגים והמסורת. כמה מאותם צעירים הם כיום בעלי-תפילה מבוקשים בקהילות תימן בעולם. עכשיו כבר מגיעים בניהם של אותם צעירים."

גיש וזאלביה

אחרי הסליחות והתפילה נהנים הבאים מכוס 'גיש', קפה תימני שמפיקים מקליפות של פולי הקפה, ומ'זאלביה', לביבה תימנית. אריה אינו משנה ממסורת אביו, וכפי שהוא דואג שאשתו תכין את הכיבוד, כך כל מי שמגיש קבלה של מונית מקבל מיד את תמורתה. את המימון הוא משיג בעמל רב מנדיבי-לב.

למניין הייחודי השפעה רבה, אומר אריה ומספר:

יום חמישי, שלוש בלילה, הכותל המערבי. אם נזדמנתם למקום, לא תוכלו להתעלם מקולות הבכי הנשמעים למרחוק. בכי חזק מעומק הלב. אם תתקרבו למקור הבכי, בקשת וילסון שבמנהרת הכותל, תגלו המון רב עומד ובוכה: יותר משבע-מאות איש, מבני עדת תימן, אומרים 'סליחות' במקום, בבכי ובתחנונים.

המראה חוזר ונשנה שנה בשנה, מאז שוחרר הכותל בשנת תשכ"ז, בכל יום חמישי בחודש אלול. היוזמה התחילה ממניין מצומצם וכיום היא מקיפה המונים, מטף ועד זקן, המדידים שינה מעיניהם ונוהרים לשרדי בית-המקדש מכל קצות הארץ. רמקוחות מעבירים את אמירת הסליחות, וחזנים ידועי-שם יורדים לפני התיבה, לצד בחורים צעירים.

מורה מירושלים

הם עומדים שם, בידיהם ספרי הסליחות התימניים, 'אשמורות', וזעקים בבכי מר: "ה' ה' אל רחום וחנון..." וקול השופרות מהדהד ברקע. בסיום הסליחות, לפני הנץ החמה, הם מתעטפים בטלית, מניחים תפילין, וביראת קודש מתחילים את התפילה בנחת ובקול רם.

את המניין הענק הזה מארגן אריה סיאני, מורה בתלמוד-תורה בירושלים, שמקדם כל אחד ואחד מהבאים בברכת שלום עליכם ובכיסא לשבת. מי שאין ספר סליחות בידו, הוא מביא לו אחת ממאות ה'אשמורות' שהוציא במיוחד לערב הזה.

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פרחבול ועירוב תבשילין

שאלה: איך עושים השנה פרוחבול ועירוב תבשילין בערב ראש-השנה?

פרחבול: מדין התורה, שנת השמיטה משמטת את החובות ואסור למלווה לגבות אותם. כשראה הילל הזקן שנמנעו העם מלהלוות זה לזה, תיקן למסור את כל החובות לבית-דין, על-ידי נוסח 'פרחבול', ובכך נחשבים החובות כגבויים ומותר למלווה לגבותם כשיגיע זמנם. לדעת כמה וכמה פוסקים, ובהם שולחן-ערוך אדמו"ר הזקן, "זמן הפרחבול הוא **לכתחילה** בסוף השישית, לפני ראש-השנה של שביעית".

את הפרחבול עורכים בערב ראש-השנה, מיד אחרי 'התרת נדרים'. יש לומר לשלושה אנשים: "הריני מוסר לכם כל החובות שיש לי, שאגבה אותם כל זמן שארצה". אף רצוי שכל אדם ילווה לזולתו סכום כלשהו, כדי שיוכל לקיים זאת. ראוי שכל רב, ראשי-ישיבה

וכיוצא-בזה יצרך אליו עוד שני אנשים, ויפיץ נוסח פרוחבול שעליו יוכל כל אדם לחתום.

עירוב תבשילין: כדי שיהיה מותר לבשל בחג הראשון לצורך החג השני, או בחג השני לצורך השבת, תיקנו חז"ל את התקנה הנקראת 'עירוב תבשילין'.

מכינים בערב החג חתיכת בשר (או תבשיל אחר) בנפח 27 סמ"ק לפחות, וכן חתיכת לחם בנפח 54 סמ"ק לפחות, ומניחים אותן בצד. בזמן שמייחדים אותן למטרה זו מברכים: "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם אשר קידשנו במצוותיו וציוונו על מצוות עירוב", ומוסיפים: "בעירוב הזה יהיה מותר לנו לאפות ולבשל ולהטמין ולהדליק נר ולהתקן ולעשות כל צרכינו מיום-טוב לשבת".

את הלחם והתבשיל יש לשמור במקרר לפחות עד שמסיימים לעשות בחג את כל ההכנות לשבת.

מקורות: פרחבול: שביעית פ"ג מ"ה, משנת יוסף שם וש"ג. ש"ע אדמו"ר הזקן, הל' הלואה ס"ה הל"ו. ב"נאיש חי" ש"א פ' תבא. שערי הלכה ומנהג חר"ם סי' יב. עירוב תבשילין: ביצה טוב, פסחים מ"ג, רמב"ם הל' יו"ט פ"ו. טוש"ע וש"ע אדמו"ר הזקן סי' תקנ.

סיאני (מימין). שבע-מאות זעקני סליחות

"פעם אחת נקלעתי להלוויה בכפר-סבא. ניגש אליי אדם בעל חזות של שומר מצוות, חיבק אותי ואמר: 'בזכותך כל הרחוב הזה התקרב לדת'. התפלאתי, שכן אינני גר במקום ואיני מכיר את תושביו.

"האיש סיפר, שנקלע לילה אחד לכותל המערבי, ופתאום שמע קול שופרות מהדהדים ברקע ועמם קריאת י"ג מידות. כשהתקרב וראה את מאות המתפללים, חש זעזוע בליבו. הוא סיפר על כך לחבריו בשכונה, ובשבוע שלאחר מכן הצטרפו אליו לנסיעה לכותל. כך התחילו גם החברים לחזור לשורשים". בזכות הסליחות.

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:

917-892-4908

sh-usa@chabad.org.il

אתרוגים

פרי עץ הדר מקלבריה

401 קינגסטון און.

בין מונטגומרי לקראון סט.

(ליד החנות 'כל טוב' ותחנת האוטובוס)

כמדי שנה בשנה נסענו יחד גם השנה לקלבריה שבאיטליה והבאנו אתרוגים מהודרים שנלקטו על-ידינו ובהשגחתנו, עם עוד משגיח תמידי אשר שם. השגחנו על כל האתרוגים שייקטפו רק מפרי עץ הדר כשר ומהודר. האתרוגים יפים ומהודרים מאוד, במחירים נוחים

המעוניינים יפנו בהקדם לר' הרשל שיי' שיפרין,

טל' 1198-407-917 או לר' לוי שיי' הכהן זרחי, טל'

909-8050 (718) או 755-6851 (917). פקס 483-9529 (718)

Email: Qualitywsrogim@gmail.com

בברכת כתיבה וחתומה טובה

לשנה טובה ומתוקה, ומשיח נאו

הדר הוא לכל חסידינו

Commercial & Residential Financing

Levi Hartman
לוי הרטמן

Office: 718-871-8282 x128

Cell: 646-335-8818

Fax: 718-633-0499

www.levifunding.com

3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218

דובר עברית

סופר סת"ם • HaSofer

RABBI MOSHE KLEIN

משה הלוי קליין

321 Kingston Avenue

718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company